

Den långa och krokiga vägen för att få till ett "utforskande samtal"?

Samarbetsdynamiks överväganden inför en fokusgrupp i ett uppdrag:

av Monica Hane

Förberedelser

Formulera vad vi behöver prata med några om. [INTE vad dom behöver lära sig eller prata om]

Formulera varför vi tycker det är viktigt att förstå sig på "X" – och vad som gör att vi tycker att det är oklart. Motsägelsefulla resonemang; man missförstås; gensvaret blir inte det förväntade. Vi måste böttna själva i problematiken.

Formulera varför vi tycker att det är viktigt för många fler än för oss dvs undersök om det är möjligt att skapa ett gemensamt intresse hos "de betydelsefulla andra" och tillräcklig motivation att prata om "X".

Klargör vilken typ av kunskapsobjekt det handlar om – t.ex, något som bara finns i vår föreställningsvärld eller något som faktiskt har hänt. Påverkar vilka som kan bidra. Ta ställning till vilka personer som det vore bra om de deltog ”fritt och frivilligt” i just detta samtal?

Inbjudan

Bjud in. Klargör att ”ingen vet” – EN ÄKTA OKLARHET – OCH VIKTIG.

Beskriv hur du tänker dig att ett konstruktivt samtal om ”X” kommer att gå till.

Erbjud de inbjudna en konstruktiv roll – varför just dom är viktiga för just detta samtal?

Försök att bryta stereotypa roller och förväntningar – typ representativa urval; representera sin grupp, uppfattar sig kallade i s f inbjudna, befarar tillrättavisning osv.

Själva samtalet

Inled mötet med en förhandling om frågeställningen – justera tills det finns tillräcklig motivation i gruppen att lägga tillräckligt arbete på att VI som deltar bättre skall förstå ”X”.

Berätta om proceduren så att de medverkande känner tillit till att det de kommer att säga inte kommer att användas mot dem. De får läsa ”underlagen”; samtalet bandas inte. Veta vem som får del av det som kommer fram? Ömsesidiga överenskommelser.

Utveckla spelregler för samtalandet av typen – Det är bra om ... därför att ... Undvik förbud.

- högt i tak
- tillåtande
- lyssnande mood
- alla (som vill) kommer till tals
- alla får tala till punkt
- ingen visar ointresse
- vi kan ställa följdfrågor av typen ”varför tar du upp det just nu”

Någon måste ”serva” – dvs. inleda samtalet genom att berätta så här ser jag på det vi bestämt att vi skall tala om. Hur ser ni på det?

Själva ZAMTALANDET startar – olika beskrivningar kommer fram; associationer, analogier osv. Samtidig sker en kunskapsintegrering – vilka delar är förenliga; vad är motsägelsefullt; vad behöver preciseras och differentieras? Informera varandra om slutsatser typ ”det var en för mig helt ny vinkel”.

Gör om möjligt en VÄGGTIDNING:

- den visar att man är hörd och hur man är hörd
- individuella anteckningar stör pratandet (befäster elevposition)
- samtalet blir inte lika eteriskt
- går lättare att återknyta till tidigare sagda

Utvärdera avslutningsvis själva samtalet

- alla som ville bidra kom till tals
- nya perspektiv växte fram
- kunskapsintegreringen fungerade
- osv.